

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETAS**

**PAREIŠKIMAS
DĖL RINKIMŲ Į RUSIJOS FEDERACIJOS VALSTYBĖS DŪMĄ**

2021 m. spalio 20 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komitetas,

atsižvelgdamas į tai, kad 2021 m. rugsėjo 17–19 d. rinkimai į Rusijos Federacijos Valstybės Dūmą nebuvo surengti laisviems ir sąžiningiems rinkimams palankioje aplinkoje, nes prieš rinkimus Kremliaus režimas, piktnaudžiaudamas registracijos procedūromis ir susidorodamas su politiniais oponentais, atėmė galimybę daugiau negu šimtui aktyvių pilietinės visuomenės ir opozicijos narių dalyvauti rinkimuose;

pažymėdamas, kad prieš rinkimus padaryti teisės aktų pakeitimai dėl „ekstremistinių organizacijų“, „užsienio agentų“ ir „nepageidaujamų organizacijų“ dar labiau apribojo politinį pliuralizmą Rusijoje, spaudos laisvę ir Rusijos rinkėjų galimybes gauti išsamią ir tikslią informaciją apie kandidatus ir laisvai išreikšti pilietinę poziciją;

pabrėždamas, kad Rusijos valdžios institucijų sprendimas, prisidengiant epidemiologine padėtimi šalyje, griežtai apriboti tarptautinių rinkimų stebėjimo misijų, ypač ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro (*angl.* ODIHR), ESBO Parlamentinės Asamblėjos ir Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos, galimybes stebėti rinkimus smarkiai pakenkė demokratiniams ir sąžiningiems rinkimams būtinam atvirumui ir skaidrumui;

susipažinęs su nepriklausomų ekspertų, pilietinės visuomenės organizacijų, vietinių stebėtojų ir žiniasklaidos pranešimais apie daugybę balsų pirkimo, kandidatų teisių nepaisymo atvejų rinkimų agitacijos, administracinių išteklių naudojimo, elektroninio balsavimo sistemos skaidrumo ir kitų rinkimų organizavimo tvarkos šiurkščių pažeidimų; taip pat su nepriklausomų Rusijos duomenų analitikų atliktomis analizėmis, atskleidusiomis, kad apie pusė už Kremliaus partiją „Vieningoji Rusija“ oficialiai paduotų balsų buvo suklastoti;

apgailėstaudamas, kad tarptautinės technologijų bendrovės „Apple“ ir „Google“ pasidavė Kremliaus režimo spaudimui, kuris yra tiesioginė ataka prieš pagrindines teises ir demokratiją, ir taip sumažino Rusijos demokratinės opozicijos galimybes pasipriešinti Kremliaus režimui;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad tokie aukščiau minėti Rusijos veiksmai prieštarauja jos įsipareigojimams pagal Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių paktą ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, taip pat įsipareigojimams Europos Tarybai ir ESBO bei kitoms tarptautinėms ir regioninėms institucijoms,

laikosi nuomonės, kad 2021 m. rugsėjo 17–19 d. Rusijos Federacijoje vykę rinkimai į Valstybės Dūmą nebuvo nei laisvi, nei sąžiningi, neatitiko tarptautinės teisės ir pademonstravo tolesnį Rusijos atsitraukimą nuo demokratijos standartų bei nerimą keliančias autokratijos stiprėjimo tendencijas šioje šalyje;

griežtai smerkia rinkimų į Rusijos Federacijos Valstybės Dūmą organizavimą neteisėtai aneksuotame Kryme ir Rusijos okupuotose Ukrainos Donecko ir Luhansko srityse, taip pat Ukrainos piliečių, kuriems buvo neteisėtai išduoti Rusijos Federacijos pasai, įtraukimą į šiuos rinkimus;

ragina Rusijos Federaciją:

– laikytis priimtų Jungtinių Tautų, ESBO ir Europos Tarybos įsipareigojimų dėl žmogaus teisių ir demokratinių vertybių apsaugos;

– užtikrinti žmogaus teises ir pagrindines laisves, nutraukti represijas ir kitas neteisėtas priemones prieš pilietinę visuomenę, demokratinę opoziciją ir nepriklausomą žiniasklaidą;

– nutraukti neteisėtą Ukrainos Krymo Autonominės Respublikos aneksiją, išvesti savo ginkluotąsias pajėgas iš okupuotų Ukrainos teritorijų ir gerbti tarptautinės teisės normas;

kviečia tarptautinę bendruomenę:

– nenuolaidžiauti Rusijai vertinant 2021 m. rugsėjo 17–19 d. vykusius rinkimus į Rusijos Federacijos Valstybės Dūmą ir išsakyti tvirtą poziciją dėl šių rinkimų atitikties demokratiniams principams ir tarptautinei teisei;

– ES Taryboje, ESBO ir Europos Tarybos parlamentinėse asamblėjose bei ES valstybių narių nacionaliniuose parlamentuose svarstyti Rusijos Federacijos Valstybės Dūmos rinkimų teisėtumo nepripažinimo klausimą;

– ES valstybes nares ir jų parlamentus kelti Rusijos dalyvavimo tarptautinėse organizacijose, turinčiose parlamentines asamblėjas, pirmiausia Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje, sustabdymo klausimą.